

Onderwerp: Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024

Ons kenmerk: 2023-046735

Nummer.

Elst, 5 december 2023

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024 vast te stellen.

2. Inleiding

In de Nota Ambulante handel (18bw000128) staat opgenomen dat de Marktverordening moet worden geactualiseerd. De geldende Marktverordening 2010 (10rb000016¹) is vastgesteld door de raad op 29 juni 2010. Het geldende Marktreglement 2011 (10bwb00080²) is vastgesteld door het college op 15 februari 2011.

Beide regelingen dienen geactualiseerd te worden, ook op grond van recente jurisprudentie over schaarse vergunningen. Schaarse vergunningen zijn vergunningen waarbij er meer vraag dan aanbod is. Deze mogen op grond van jurisprudentie niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend.

- Met de Marktverordening 2024 worden de kaders gecreëerd om markten zodanig te organiseren dat de gemeentelijke belangen beschermd worden en dat de markten aantrekkelijk blijven voor zowel consumenten als marktkoopliden en dat er een divers aanbod van goede kwaliteit is.
- In het Inrichtingsplan en reglement markten 2024 zijn nadere regels voor alle markten opgenomen en is onder voorbehoud vastgesteld door het college op 5 december 2023 (zie bijlagen ter informatie).

3. Doel en beoogd effect

Doel is vaststelling van een nieuwe Marktverordening. Het resultaat is actuele regelgeving.

4. Argumenten

1.1 De regelgeving in de nieuwe Marktverordening en het Inrichtingsplan is geactualiseerd naar aanleiding van regelgeving, jurisprudentie en ervaringen uit de uitvoeringspraktijk.

De Marktverordening 2024 en het Inrichtingsplan en reglement markten 2024 vervangen:

- de Marktverordening gemeente Overbetuwe 2010;
- het Marktreglement gemeente Overbetuwe 2011;
- het Instellingsbesluit warenmarkten gemeente Overbetuwe 2011 (11BWB00006³) en
- het Besluit branche-indeling warenmarkten 2011(11bwb00003⁴).

¹ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR21901>

² <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR93400>

³ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR93399>

⁴ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR93397/1>

De bij het Instellingsbesluit 2011 behorende kaarten met de gebieden van de markten zijn opgenomen als bijlagen bij het Inrichtingsplan en reglement markten 2024. De branche-indeling is geen apart besluit van het college meer, maar een bijlage bij het Inrichtingsplan en reglement markten 2024.

In voorliggende Marktverordening 2024 is zoveel mogelijk uitgegaan van de VNG model marktverordening 2022. In de VNG modelverordening wordt uitgegaan van een marktverordening met daarnaast een geheel op elke markt inrichtingsplan.

1.2 Nieuwe vaste-standplaatsvergunningen mogen voor maximaal twaalf jaar worden verleend. Voor geldende, voor onbepaalde tijd verleende vergunningen is een overgangsbepaling opgenomen dat deze vergunningen met ingang van 1 april 2024 worden omgezet in vergunningen voor twaalf jaar.

Schaarse vergunningen mogen niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend op grond van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 2 november 2016. Van een schaarse vergunning is sprake bij een beperkt aantal vergunningen waarbij het aantal gegadigden het aantal vergunningen overtreft. In dat geval zijn verleende vergunningen voor onbepaalde tijd in strijd met het formele gelijkheidsbeginsel, het beginsel van gelijke kansen voor iedereen.

Vaste-standplaatsvergunningen op grond van de Marktverordening zijn schaars gelet op de beschikbare ruimte en de brancheverdeling en mogen niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend. De gemeente moet aan potentiële gegadigden gelijke kansen bieden om mee te dingen naar de beschikbare schaarse vergunning. Daartoe moet gekozen worden voor een openbaar en transparant verdelingssysteem.

Gelet op genoemde jurisprudentie wordt voorgesteld in de Marktverordening 2024 op te nemen:

- de bepaling dat vergunningen voor een vaste standplaats voor maximaal twaalf jaar kunnen worden verleend. Een termijn van twaalf jaar wordt een redelijke termijn geacht voor vergunningverlening. Hiermee kunnen markten dynamischer en flexibeler gemaakt worden. Na twaalf jaar kunnen ook nieuwe gegadigden een aanvraag indienen en kan toewijzing van een vaste standplaats leiden tot een (gedeeltelijke) andere invulling van een markt. Twaalf jaar wordt ook een redelijke termijn geacht voor een marktkoopman om zijn investering terug te verdienen.
- een overgangsbepaling voor geldende, voor onbepaalde tijd verleende vergunningen, inhoudende dat deze verleende vergunningen met ingang van 1 april 2024 worden omgezet in vergunningen voor twaalf jaar. Deze termijn wordt een redelijke termijn geacht voor een zorgvuldige overgang naar de nieuwe regeling.

1.3 Het selectiestelsel biedt de meeste sturing om de kwaliteit op de weekmarkten te borgen. In de Marktverordening moet bepalen welk stelsel voor toekenning van nieuwe standplaatsvergunningen wordt gehanteerd. Om de kwaliteit van de markten in de toekomst te borgen is gekozen voor verdeling via selectie in plaats van loting.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 Er worden geen nieuwe vergunningen voor onbepaalde tijd meer verleend. De overgangsregeling is ingrijpend voor bestaande vergunninghouders.

In de praktijk zijn marktkooplieden in Overbetuwe nog gewend om vergunningen voor onbepaalde tijd te krijgen en is de nieuwe regeling voor hen ingrijpend. In 2019 heeft de portefeuillehouder de marktcommissie en de marktmeester geïnformeerd over het voorstel voor een nieuwe Marktverordening en nieuw Inrichtingsplan markten. Vertegenwoordigers van de markt hadden destijds moeite met de overgangstermijn van 10 jaar en ook met de maximale termijn van 5 jaar voor nieuwe vergunningen gezien de terugverdientijd voor investeringen die ze moeten doen. Dit is in 2022/2023 bevestigd door de jurisprudentie en vertegenwoordigers van de weekmarkten. Er is daarom gekozen voor een termijn van twaalf jaar voor zowel de overgangstermijn als voor nieuwe vergunningen. Een termijn van 12 jaar biedt de ondernemers voldoende tijd om hun investeringen terug te verdienen en is niet zodanig lang dat andere ondernemers hierdoor geen kans maken om in Overbetuwe een vergunning te verkrijgen.

6. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

7. Duurzaamheid

- a. Energietransitie
- b. Circulaire Economie
- c. Klimaatadaptatie

Dit is niet van toepassing op dit voorstel.

8. Vervolg

Planning

Na vaststelling door de raad worden de Marktverordening 2024 en het Inrichtingsplan markten 2024 bekend gemaakt op Officiële bekendmakingen.nl en in het Gemeentenieuws. De Marktverordening en het Inrichtingsplan markten treden in werking een dag na datum van bekendmaking.

Communicatie

Alle standplaatshouders ontvangen bericht dat de huidige vergunning geldt maximaal tot 1 april 2036.

De marktmeester en de marktcommissie worden mondeling geïnformeerd na het raadsbesluit tot vaststelling van de Marktverordening.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van de regelgeving voor de weekmarkten. Het interactieniveau met de marktkooplieden en ondernemers uit de centra is adviserend.

Evaluatie

Toepassing van de Marktverordening en het Inrichtingsplan markten wordt na vijf geëvalueerd.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. 2023-046735 Concept raadsbesluit: Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024

Ter informatie besluitvorming B&W 5 december 2023 over het Inrichtingsplan en reglement markten 2024:

- 2023-046735 B&W advies Marktverordening 2024 en Inrichtingsplan en reglement markten 2024
- 2023-046735 Inrichtingsplan en reglement markten gemeente Overbetuwe 2024
- 2023-046735 Bijlage 1 Branche-indeling markten gemeente Overbetuwe 2024
- 2023-046735 Bijlage 2 Kaart weekmarkt Elst 2024
- 2023-046735 Bijlage 3 Kaart weekmarkt Heteren 2024
- 2023-046735 Bijlage 4 Kaart weekmarkt Zetten 2024
- Participatie weekmarkten 2022-2023

Portefeuillehouder: Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder

De behandelend ambtenaar is Jan Dinnissen. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl